

Ion Manole: Posturile de pacificatori au consolidat regimul separatist din Transnistria

Autoritățile moldovene spun că militarii transnistreni au reinstalat unilateral azi dimineață blocurile de beton la postul de lângă Vadul lui Vodă, unde un pacificator rus a împușcat mortal un tânăr moldovean. Biroul pentru reintegrare a calificat gestul drept o „provocare”. Valentina Ursu a stat de vorbă cu Ion Manole, președintele organizației Promo-Lex:

Europa Liberă: Pentru miercuri, 11 ianuarie, localnicii din stânga Nistrului au anunțat un nou protest. Este și un ultimatum dat autorităților de la Chișinău ca să înlăture aceste două posturi de pacificatori. Câte șanse există ca să se identifice soluția și revendicările să fie îndeplinite?

Ion Manole: „Sperăm foarte mult să avem rezultate pozitive în urma ședinței Comisiei unificate de control de astăzi, adică să se ajungă la concluzia și necesitatea de a schimba aceste posturi pe traseu, dacă nu este posibil a fi eliminate complet. Despre acest lucru am cerut încă în 2005, când a avut loc un alt incident la același post de pacificatori.”

Europa Liberă: Localnicii de acolo au încercat blocurile de beton să fie scoase. Între timp au venit așa-ziii militari transnistreni și le-au amplasat la loc. Cum pot fi lichidate aceste posturi, din moment ce cel puțin nici blocurile de beton n-au putut fi retrase?

Ion Manole: „În aceste condiții este vorba de o provocare, care nu știu la ce poate aduce. Dacă Vadim Pisari a fost omorât doar pentru simplul fapt că nu s-a oprit, iar aici vin persoane, pentru că mutarea acestor blocuri s-a efectuat nu de

către militari, ci de către oamenii civili, opt persoane din câte știu, care cu mâinile proprii au mutat aceste blocuri. Deci, în situația dată întreaga responsabilitate pentru astfel de acțiuni la posturile de pacificatori revine ofițerilor ruși. Anume ei conduc misiunea de pacificatori și anume ei au în subordine toți militarii din partea Chișinăului și a Tiraspolului și a Federației Ruse la aceste posturi. Deci, cum se permite, cum se admite ca în aceste situații opt persoane pot veni și muta blocurile, fără a se interveni, iar în alte situații este omorât în spate un cetățean neînarmat, care doar nu s-a oprit?”

Europa Liberă: Europa Liberă i-a solicitat un interviu generalului Ion Solonenco, cel care este șeful din partea Chișinăului în Comisia unificată de control. El spune că aceste posturi de pacificatori vor putea fi lichidate doar atunci când se vor lichida așa-zisele puncte vamale, de grăniceri, fisc ș.a.m.d.

Ion Manole: „Dacă vorbim de posturile vamale interne ale Republicii Moldova, care se află inclusiv la Pârâta, acestea nu prezintă o problemă pentru că ele pot fi scoase și trebuie, în opinia mea, scoase imediat.”

Europa Liberă: Trebuie, dar nu sunt scoase.

Ion Manole: „Asta ține doar de voința Chișinăului, Imediat Chișinăul astăzi poate da indicații și acest post poate fi lichidat.”

Europa Liberă: Și atunci contrabanda va fi mai mare?

Ion Manole: „Eu nu cred. Posturile vamale interne nu au nici o atribuție cu nivelul de contrabandă dinspre sau spre regiune. Dacă vorbim de posturile separatiștilor, așa-zisele de grăniceri, așa-zisa vamă și așa mai departe, trebuie să menționăm un singur lucru: posturile de pacificatori, instalate în 1992 în stânga Nistrului, au avut rolul nu de a preveni careva ciocniri militare, dar a avut rolul de a

consolida regimul separatist. Anume datorită și în spatele acestor posturi au venit la început cu un automobil, ulterior cu un vagon și vedem că astăzi s-a construit vamă, sau edificii în adevăratul sens al cuvântului. Toate aceste merite aparțin așa-zisei misiuni de pacificare. În aceste condiții evident sunt clare eșecurile misiunii de pacificare. Or, o misiune de pacificare internațională, cum pretinde a fi cea din Republica Moldova, trebuie să fie sub mandatul unei structuri internaționale. Or, în Republica Moldova noi nu avem un mandat internațional. Este vorba de o înțelegere dintre cele două părți beligerante, între Federația Rusă și Republica Moldova, iar Federația Rusă a obținut acel acord în condițiile în care armata sa, învingătoare, se afla încă pe teritoriul Republicii Moldova și controla o bună parte din teritoriu. Și datorită acestui mecanism foarte șmecher din partea Rusiei, Federația Rusă și-a menținut și și-a consolidat controlul în acest teritoriu. Astăzi Republica Moldova, și societatea, comunitatea, locuitorii săi sunt în drept să ceară eliminarea acestor posturi și ieșirea Republicii Moldova din acest format, în cazul în care nu se ajunge la o înțelegere.”

Europa Liberă: Astăzi militarii transnistreni au reinstalat unilateral blocurile de beton de la postul de lângă Vadul lui Vodă. Măine cei care vor protesta iarăși vor cere lichidarea acestor posturi. Ce se poate întâmpla real mâine? Protestatarii merg și iau vagonul în care stau militarii?

Ion Manole: „Este posibilă o astfel de evoluție a evenimentelor de acolo. Orice s-ar întâmpla va fi responsabilitatea autorităților constituționale. Doar ele trebuie să gestioneze corect situația de acolo. Aceste posturi sunt ilegale. Pentru că Republica Moldova nu a ratificat acele documente cu Federația Rusă.”

Europa Liberă: Ele stau și cu consimțământul autorităților Moldova.

Ion Manole: „Păi stau cu consimțământul, dar neavând o bază

juridică. Este un paradox. Acest lucru se datorează inactivității, indiferenței, incompetenței autorităților Republicii Moldova pe parcursul celor 20 de ani.”

Europa Liberă: Ce trebuie să facă guvernarea acum?

Ion Manole: „Urgent să ceară ajutorul și implicarea comunității internaționale.”

Europa Liberă: La tribuna acestor foruri cu ce mesaj trebuie să meargă Moldova?

Ion Manole: „Că este ocupată. Federația Rusă se implică în afacerile interne. Ține pe teritoriul Republicii Moldova armata sa, controlează o parte din teritoriul său. Republica Moldova, datorită acestei prezențe militare, este șantajată în continuare. Plus este șantajată din punct de vedere economic și energetic. Deci Republica Moldova trebuie să spună lucrurilor pe nume, dacă vrea să rezolve problemele.”

Europa Liberă: Transnistria e o zonă de ocupație, așa cum se fac auzite unele voci?

Ion Manole: „Da.”

Europa Liberă: Poate fi anunțat?

Ion Manole: „În cazul în care nu se reușește schimbarea formatului de pacificare și înlocuirea cu o misiune internațională adevărată, poate da dreptul opiniei publice din Moldova, deci societății și autorităților să declare zona transnistreană ca o zonă ocupată.”

Europa Liberă: Acest ultimatum, dat autorităților de către locuitorii din mai multe sate din stânga Nistrului va fi prelungit și după ziua de mâine?

Ion Manole: „Este foarte greu de spus. Am văzut insistența oamenilor de acolo de a nu ceda de această dată. Și îi înțeleg și pe ei, pentru că de multe ori au mers la acest compromis.”

Și nu invidiez autoritățile constituționale, pentru că pe de o parte au responsabilități față de locuitorii de acolo, pe de altă parte au obligația, pe căi pașnice, să rezolve odată și odată această problemă. Or, problema nu a fost rezolvată pentru că pe parcursul ultimilor 20 de ani fiecare care a fost la guvernare, sau s-a aflat în anumite funcții în fruntea statului a tot evitat să se implice în rezolvarea problemei. A tot pasat această problemă, sperând că o va rezolva cel care va veni din urma lui, altcineva numai nu el. Nimeni nu a dorit să-și asume anumite riscuri, nimeni nu a dorit să insiste, să ceară deschis, să spună lucrurilor pe nume și problemelor pe care le creează Federația Rusă în Republica Moldova. Dacă se ratează și această șansă, putem avea mai multe scenarii: autoritățile vor avea de plătit, pentru că nu-i va ierta societatea pentru eșecurile de acum și pentru șansa care au avut-o. Alt scenariu: Federația Rusă se va consolida, va împinge spre putere forțe loiale și forțe promovate de către Federația Rusă la guvernare în Republicii Moldova și putem avea transnistrizarea Republicii Moldova.”

Sursa: Europalibera.org